

Број: 03-1242/2
Датум: 17.05.2019.

Стамбене јединице: Радничка 13, 15, 17, 19 и Максима Горког 8, 10, 12

Професионални управник Љиља Попара
Агенција за управљање некретнинама
Булевар Јаше Томића бр.25
Нови Сад

Предмет: Одговор на захтев о достављању података у вези издатих услова заштите природе за потребе израде Плана детаљне регулације блока правосудних органа у Новом Саду и података о значају очувања зелених површина у заштити природе и животне средине

Веза: Ваш допис број 160519 од 16.05.2019. године

У вези са предметним дописом, Покрајински завод за заштиту природе истиче следеће:

1. Увидом документацију коју води овај Завод, утврђено је да су за израду Плана детаљне регулације блока правосудних органа у Новом Саду издати услови заштите природе (акт бр. 03-95/2 од 20.03.2009. године), поступајући по Захтеву ЈП „Урбанизам“ из Новог Сада, а на основу тада важеће регулативе (Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04)). У диспозитиву издатих услова наведено је да се мора очувати постојеће блоковско зеленило приликом изградње планираних објеката на простору између Основног суда и стамбених зграда 8а, 8б и 8с у Улици Максима Горког. Предложено је да се проширење садржаја за потребе правосудних органа ограничи на део простора у обухвату Плана између Ловћенске, Радничке и Сутјеске улице (коме припада гаража СПЦ Војводина). У образложењу је, између осталог, наведено да би повећање степена заузетости, као и смањење процента зеленила, за последицу имало додатно погоршање квалитета ваздуха овог дела града, који је већ угрожен загађењем од стране саобраћаја, смањењем зелених површина у окружењу и губитком континуитета (повезаности) зеленила. У прилог очувању зеленила, у поглављу Зеленило стамбених блокова (Генерални план Новог Сада до 2021. године („Службени лист града Новог Сада“, бр. 39/06)) наводи се: „Унутар стамбених блокова ће се подизати повезане зелене површине у циљу заштите становања од саобраћаја и других утицаја...“, а услови озелењавања су саставни део одобрења за изградњу. Постојећи степен заузетости (око 50%) у обухвату плана коме припада овај блок, у поређењу са препорукама Генералног плана, налази се у оквиру горње границе. Када је у питању заштита природних добара, смањење зелених површина у окружењу природног добра у поступку заштите Споменик природе „Дрворед копривића у Радничкој улици“, као и погоршање квалитета животне средине услед интезивне изградње, посредно утиче и на смањење виталности природног добра (Услови заштите природе за израду Плана генералне регулације простора мешовите намене између Булевара Европе, Булевара Цара Лазара, улица Стражиловске и Жарка Зрењанина, Булевара Михајла Пупина и улица Јеврејске и Футошке у Новом Саду, бр. 03-62 од 04.06.2010. године, издати на захтев ЈП „Урбанизам“ из Новог Сада).

2. У периоду након издавања услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације блока правосудних органа у Новом Саду, као резултат хармонизације са легислативом Европске уније, донет је Закон о заштити природе и извршена су прилагођавања бројних законских прописа у овој области. Један од њих је Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/2010), на основу кога је Покрајински завод за заштиту природе извршио потребна истраживања везана за заштићене и строго заштићене дивље врсте на подручју Војводине. Према истраживањима, у обухвату простора коме припада зеленило Радничке улице и дворишно зеленило унутар блока између улица Максима Горког, Стражиловска, Сутјеска и Радничка, регистроване су строго заштићене врсте птица: велика сеница (*Parus major*), утина (*Asio otus*), као и заштићена врста црна црвенрепка (*Phoenicurus ochruros*). Заштита дивљих врста спроводи се, између осталог, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима (стабла у оквиру наведеног зеленила). У оквиру дворишног зеленила на простору заједничке блоковске површине (део постојеће парцеле 854/1 уз парцелу 841/1 на углу Улице Максима Горког и Стражиловске улице) налази се 15 стабала липе, брезе и платана старосне структуре између 30 и 50 година. У свом развоју бреза може достићи старост до 100, платан преко 400 а липа и до 500 година. Узевши у обзир да ова стабла расту између зграда, хабитус (изглед) је добар, крошња стабла је симетрична и заузима од 2/3 до 1/2 укупне висине стабла. Физиолошко стање такође је врло добро. Дрвеће ове старости и овакве физиолошке кондиције улази у период максимума продукције кисеоника, везивања угљен-диоксида, адсорпције токсичних гасова, звучних таласа, честица прашине и других суспендованих материја, повољно утиче на микроклиматске услове (током летњих дана, ефекат смањења температуре је до 5°C уколико се у окружењу налазе вештачке површине) и обавља друге опште познате корисне функције (тзв. екосистемске услуге). За израду Измена и допуна Плана детаљне регулације блока правосудних органа у Новом Саду („Службени лист града Новог Сада”, бр. 9/2017) којима је обухваћена парцела 841/1 и део парцеле 854/1 на којој се налази блоковско зеленило, нису исходовани услови заштите природе које овај Завод издаје у виду решења на основу чланова 9. и 102. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016 и 95/2018- др.закон), члана 141. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/2016).
3. У процесу хармонизације са легислативом Европске уније, а према одредбама Уредбе о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10), на простору Републике Србије започето је формирање националне еколошке мреже, из које ће се издвајати подручја за еколошку мрежу Европске уније (под називом Natura 2000). Успостављање континуитета (повезаности) националне еколошке мреже и осталих зелених површина различитих намена међу којима је блоковско зеленило (у оквиру тзв. зелене мреже) од значаја је за гнезђење, исхрану и кретање заштићених и строго заштићених дивљих врста, али такође има важну улогу у очувању биодиверзитета, заштити квалитета животне средине и одрживом развоју. Оквирни акциони план Европске Уније (Commission of the European Communities. 2009. Adapting to climate change - towards a European framework for action, White paper. Brussels: Commission of the European Communities) даје свеобухватан преглед потребних адаптација на климатске промене који наглашава улогу природних система, нарочито зелене мреже. Простор у обухвату Плана припада глобалној зеленој мрежи чији је значајан део зелени коридор који у систему зеленила Новог Сада чини спону између зеленог појаса реке Дунав као међународног еколошког коридора са зеленилом универзитетског кампуса, Алеје Мике Антића, природног

добра „Дрворед копривића у Радничкој улици“, фрагмената блоковског зеленила и осталих уличних дрвореда у окружењу. О значају овог зеленог коридора говори и Студија зелених и рекреативних површина (2010) коју је израдио Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду за потребе ревизије Генералног плана Новог Сада: „Једна од битних веза која уводи зеленило и свежину Подунавља, спаја Универзитетски парк, Алеју Мике Антића и СПЦ "Војводина". У периоду након израде Студије смањен је проценат високог растиња у Алеји Мике Антића, а значајан проценат зеленила у окружењу СПЦ "Војводина" уклоњен је током 2017. и 2018. године изградњом тржног центра „Променада“.

4. Градска управа за заштиту животне средине Града Новог Сада у Програму заштите животне средине Града Новог Сада (2015-2024) међу најзначајнијим проблемима јавних зелених површина наводи недостатак блоковског зеленила и других категорија зелених површина, промену намене већ дефинисаних зелених површина, као и недоследно спровођење континуитета зеленила. У Стратегији за приступачност Града Новог Сада 2012-2018 ("Сл. лист Града Новог Сада", бр. 21/2012) наводи се: "У циљу смањења загађености ваздуха и смањења болести дисајних органа, а према препорукама ЕУ сваки град треба да има између 20% и 25% зелене површине, у односу на укупну површину града. Када је у питању Нови Сад, укупна количина зелених површина креће се у опсегу од 5% у центру града, до максималних 15% (зависно од области града). Овакви подаци наводе на закључак да је Нови Сад неприступачан са аспекта расположивости чистог ваздуха за своје становнике. У наредном периоду неопходно је да се количина зелених површина повећа за 15 - 20% у различитим деловима града, укључујући и друге акције које побољшавају еколошку слику града". Мали проценат природних и сађених зелених површина делује негативно не само на биодиверзитет простора, него и на квалитет живота становништва. Очување биолошке разноврсности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом наше државе.

Достављено:

- Наслову
- архиви

